

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Луцьк – 2023

Сyllabus нормативного освітнього компонента «МІСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ МІСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ» підготовки *бакалавра*, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробник: *О. О. Красовська*, професор, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Віток В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 3 від 18 жовтня 2023 р. |

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 90/3		Рік навчання – 3–4
		Семестр – 6, 7
		Лекції – 24 год
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 30 год Лабораторні – - год Індивідуальні – - год
		Самостійна робота – 30 год
		Консультації – 6 год
Мова навчання: українська		Форма контролю: екзамен (7)

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Красовська Ольга Олександрівна
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор
Посада	доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактний телефон	+380672540354
Електронна пошта	krasovska.olha@megu.edu.ua krasovskaoo@i.ua
Дні занять	відповідно до розкладу

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Освітній компонент (ОК 31) «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» є важливим складником циклу професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Предметом вивчення є процес підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» в 1–4 класах Нової української школи. Методологічною основою освітнього компонента є Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), Концепція Нової української школи (2018 р.), Закон України «Про освіту» (2017 р.), Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.), Професійний стандарт за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2020 р.).

У процесі вивчення освітнього компонента «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» здобувачі освіти ознайомлюються з основами художньої культури, методикою навчання музичної та образотворчої грамоти, ритміки й хореографії, синтетичних різновидів мистецтва в 1–4 класах, готуються до майбутньої професійної діяльності в сучасних умовах Нової української школи.

Освітній компонент спрямовано на засвоєння методики навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» та оволодіння новими науково-практичними, художньо-педагогічними надбаннями Нової української школи. Під час лекційних і практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи здобувачі вищої освіти вивчають найбільш оптимальні та ефективні методи й засоби, загально дидактичні та художньо-педагогічні технології навчання музики й образотворчого мистецтва залежно від змісту навчального матеріалу, індивідуальних

особливостей молодших школярів, рівня їхньої загальнокультурної та предметної мистецької компетентності, естетичного розвитку, творчих умінь і навичок.

2. Пререквізити

Попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення ОК, – «Україна в європейському історичному та культурному контекстах», «Загальна педагогіка та історія педагогічної думки», «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна та дитяча», «Анатомія та фізіологія дітей з основами генетики».

Постреквізити

Сформовані під час вивчення ОК «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» компетентності становитимуть основу для вивчення окремих вибіркового освітніх компонентів («Сучасні підходи в освітньому процесі Нової української школи», «Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти Нової української школи», «Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі», «Методика створення медіатекстів у початковій школі»), для написання курсової роботи з фахових методик початкової освіти та проходження педагогічних практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» у закладі вищої освіти – забезпечити належний рівень теоретичних знань здобувачів освіти з основ художньої культури та методики навчання мистецтва в початковій школі а також практично-методичних та творчих умінь, необхідних для ефективної професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів Нової української школи, сприяти розвитку професійної самостійності, інтересу до науково-дослідницької, творчої педагогічної діяльності.

Завдання ОК:

- підготувати майбутніх учителів початкових класів до педагогічної діяльності в умовах реформування Нової української школи, реалізації мистецької освіти в Україні;
- ознайомити здобувачів освіти з теорією і методикою навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» як педагогічною наукою, провідними напрямками розвитку методики як науки, із теорією і методикою навчання мистецтва у 1–4 класах;
- забезпечити опанування здобувачами освіти Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти, розроблених під керівництвом О. Савченко, Р. Шияна (для 1–2 та 3–4 класів), модельної навчальної програм і чинних підручників із курсу «Мистецтво» для 1–4 класів, нових нормативних документів у галузі початкової освіти;
- забезпечити оволодіння здобувачами освіти методикою інтегрованого навчання курсу «Мистецтво», основами образотворчого мистецтва, музики, хореографії, синтетичних різновидів мистецтва здобувачів початкової освіти, організації естетичного виховання та позаурочної роботи з мистецтва;
- забезпечити засвоєння здобувачами освіти системи теоретичних знань і практичних умінь і навичок, які допоможуть їм сформувати у молодших школярів загальнокультурну та художньо-творчу компетентність, виховувати національно свідомого культурного здобувача освіти, здатного сприймати твори мистецтва в єдності з його формою, з життям, вчинками людей, своєю власною поведінкою;
- підготувати здобувачів вищої освіти до моделювання уроків інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1–4 класах Нової української школи;
- розвивати у здобувачів вищої педагогічної освіти пізнавальні творчі інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з навчально-методичною літературою та інтернетними джерелами;
- формувати у майбутніх учителів початкової школи основи науково-дослідницької роботи, розвивати вміння проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження;

– формувати у здобувачів освіти вміння, необхідні для подальшого вивчення теорії та практики навчання мистецької освітньої галузі в Новій українській школі, для критичної самооцінки й узагальнення власного досвіду роботи, вивчення перспективного педагогічного досвіду, інноваційних педагогічних технологій навчання у початковій школі.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	<p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;"><i>Загальні компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>ЗК-10. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в майбутній професійній діяльності, зокрема в умовах дистанційного навчання, в особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-3.8. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування</p>

	<p>ціннісних орієнтацій.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p style="text-align: center;"><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>СК-13. Здатність забезпечувати освітній процес, використовуючи педагогічний досвід учителів початкових класів Волинської області, та запроваджуючи інноваційні підходи та технології навчання освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.</p>
--	--

Програмні результати навчання	
ПРН-02	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-09	Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-13	Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПРН-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПРН-17	<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i> Здійснювати проєктування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку soft skills в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Усього	у тому числі						**Форми, методи оцінювання/бали
		Лекції	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Методи навчання	
Змістовий модуль 1								
Теоретико-методичні засади навчання мистецтва в початкових класах								
Тема 1. Мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Видове розмаїття світової та вітчизняної художньої культури.	6	2	2	-	2		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК/2 б.
Тема 2. Зміст і особливості шкільного предмета «Мистецтво» у початковій школі. Аналіз Держстандарту початкової освіти, чинних програм і НМК для 1-4 класів НУШ.	6	2	2	-	2		РП, Б, РП/К, РНМД, РЗ/К	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСО/2 б.
Тема 3. Методи навчання мистецтва у початкових класах. Методи, стратегії, і технології навчання мистецтва в НУШ.	6	2	2	-	2		ПВНМ ДС, МД	МППВІПР/ЗД, МСО/2 б.
Тема 4. Дидактичні засоби навчання на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі. Засоби навчання мистецтва в НУШ.	6	2	2	-	2		КМ, ПР, АЕ, МДН, МЕН, МЗН, МКН	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК/2 б.
Тема 5. Урок мистецтва у початкових класах. Форми освіти в НУШ. Формувальне оцінювання освітньої діяльності учнів.	10	2	4	-	4		КМ, ПР, АЕ, МДН, МЕН, МЗН, МКН	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК/4 б.
Тема 6. Зміст і методика позаурочної та позашкільної роботи з художньо-естетичного виховання в 1-4 класах.	8	2	2	-	2	2	ДС, МШ, НВ, КМ, ПР, АЕ	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК/2 б.
Разом за змістовим модулем 1	42	12	14	-	14	2		14 б.
Змістовий модуль 2								
Загальнодидактичні і художньо-педагогічні технології навчання мистецтва в початкових класах								
Тема 1. Компетентнісний підхід до навчання мистецької освітньої галузі в Концепції НУШ як інновація.	6	2	2	-	2		РП, Б, ДС, РП/К, РІВ, РНМД	УЮ, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК/2 б.

Тема 2. Дидактична технологія інтегрованого навчання мистецтва як інноваційна педагогічна технологія.	10	2	4	-	4		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УО, УФО, МППВІР/ЗД/4 б.
Тема 3. Інноваційні технології інтерактивного, розвивального та проєктного навчання мистецтва в початковій школі.	10	2	4	-	4		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД, ДР	УО, УФО, МППВІР/ЗД, МСК/4 б.
Тема 4. Технологія «діалогу культур» на уроках «Мистецтва» у початкових класах.	6	2	2		2		ДС, МШ, НВ, КМ, ПР, АЕ	УО, УФО, МППВІР/ЗД, МСК/2 б.
Тема 5. Арт-терапевтичні технології мистецької освітньої галузі.	8	2	2		2	2	ДС, МШ, НВ, КМ, ПР, АЕ	УО, УФО, МППВІР/ЗД, МСК/2 б.
Тема 6. Інформаційно-комунікаційні та медіа-технології в мистецькій освіті.	8	2	2		2	2	КМ, ПР, АЕ, МДН, МЕН, МЗН, МКН	УО, УФО, МППВІР/ЗД, МСК/2 б.
Разом за змістовим модулем 2	48	12	16		16	4	16 б.	
МКР	60 б.							
ІНДЗ	10 б.							
Всього годин/балів	90	24	30		30	6	100 б.	

*** Методи навчання**

Традиційні

за джерелом знань: **словесні**: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПТБ – поточна, ПДБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПТІ – поточний, ПДІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами);

наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВІР – вправи, завдання (РВІР – репродуктивні, ПВІР – продуктивні, КВІР – конструктивні, ТЗД – творчі), ДР – дослідні роботи, НДЗД – науково-дослідні завдання, ЗВ – звіти;

за характером пізнавальної діяльності студентів: ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, ДЩ – двосторонній щоденник, АЕ – аналітичне есе, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання**: усна (У), письмова (П).

*** **Методи оцінювання:** УО/ПО – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Назва змістових модулів і тем	Питання для самостійного опрацювання	К-сть годин
Змістовий модуль 1		
Теоретико-методичні засади навчання мистецтва в початкових класах		
Тема 1. Мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Видове розмаїття світової та вітчизняної художньої культури.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення на тему «Історія розвитку методів навчання музики та образотворчого мистецтва». 2. Колективна дискусія на тему: «Вихідні положення та педагогічні умови мистецької освіти». 3. На основі аналізу педагогічної літератури напрацювати реферати на теми: «Сучасна мистецька освіта в країнах Західної Європи», «Художньо-естетична освіта в Японії», «Викладання мистецьких дисциплін у вальдорфській школі», «Мистецтво в системі початкової освіти і виховання Марії Монтесорі». 	2
Тема 2. Зміст і особливості шкільного предмета «Мистецтво» у початковій школі.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснить аналіз Концепції Нова українська школа на предмет формування ключових життєвих компетентностей учнів. 2. Здійснить аналіз мистецької освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. 3. Заповнить порівняльну таблицю аналізу програм Р.Шияна та О.Савченко та розробить структурно-логічну схему. 	2
Тема 3. Методи навчання мистецтва у початкових класах. Методи, стратегії, і технології навчання мистецтва в НУШ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до дискусії на тему: «Роль традиційних та сучасних інтерактивних методів і прийомів навчання мистецтва у формуванні предметної мистецької компетентності». 2. Розроблення бесід: вступної, супроводжувальної, підсумкової та проблемної до уроків «Мистецтва». 3. Дискусія «Роль продуктивних методів навчання: дослідницького, евристичного, проблемного викладу для активізації дитячої творчості на уроках «Мистецтва» у початковій школі». 4. Складіть таблицю методів навчання мистецької діяльності учнів початкових класів в ЗЗСО. 	2
Тема 4. Дидактичні засоби навчання на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі. Засоби навчання мистецтва в НУШ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичний огляд діючих програм, підручників «Мистецтво», образотворчого мистецтва, методичних посібників. 2. Робота з програмним педагогічним засобом «Мистецтво 1-4 класи», «Образотворче мистецтво 1-4 класи». 3. Оформіть альбом зі зразками малюнків різних художніх технік, у тому числі нестандартних, у ЗЗСО. 	2
Тема 5. Урок мистецтва у	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати дидактичну структуру комбінованого уроку образотворчого мистецтва для початкових класів. 	4

початкових класах. Форми освіти в НУШ. Формувальне оцінювання освітньої діяльності учнів.	2. Розробити детальний конспект комбінованого уроку «Мистецтва». 3. Опрацювати особливості формувального оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів художньо-естетичного циклу (мистецтва, музики, образотворчого мистецтва) для початкових класів.	
Тема 6. Зміст і методика позаурочної та позашкільної роботи з художньо-естетичного виховання в 1-4 класах.	1. Проаналізувати елементи музейної педагогіки у позакласній роботі. Підготувати повідомлення на тему: «Художньо-естетичне виховання учнів у мистецьких музеях». 2. Розробити позаурочний виховний захід з мистецтва для учнів 4-тих класів (на вибір: година спілкування з мистецтвом «Мистецтво навколо нас»; вікторина «У світі прекрасного») 3. Скласти план гуртка художньої творчості для учнів 2-го чи 3-го класу.	2
Разом за змістовим модулем 1		14
Змістовий модуль 2 Загальнодидактичні і художньо-педагогічні технології навчання мистецтва в початкових класах		
Тема 1. Компетентнісний підхід до навчання мистецької освітньої галузі в Концепції НУШ як інновація.	1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: 1. Поясніть роль компетентнісного підходу у розвитку сучасної української педагогічної науки і практики. 2. Обґрунтуйте концептуальні засади впровадження педагогічної інноватики в сучасній парадигмі української мистецької освіти : урахування принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: 1. Нова українська школа – школа компетентностей XXI століття. Компоненти Концепції Нової української школи. 2. Мета, завдання і принципи Державного стандарту початкової освіти. 3. Роль і завдання мистецької освіти у формуванні загальнокультурної компетентності учнів початкової школи. 4. Інноваційні технології мистецької освіти в освітньому середовищі Нової української школи.	2
Тема 2. Дидактична технологія інтегрованого навчання мистецтва як інноваційна педагогічна технологія.	Підготуйте есе на тему за власним вибором: 1. Інтегративність як принцип організації сучасних освітньо-виховних систем. Інтегрування в сучасній мистецькій освіті як інноваційна педагогічна технологія. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: 2. Авторська технологія навчання «Мистецтва» Людмили Масол. 3. Дидактичний інструментарій упровадження інтегративних художньо-педагогічних технологій на методах і прийомах порівняння та аналогії. 4. Духовно-світоглядний різновид інтеграції.	4

	5. Естетико-мистецтвознавчий різновид інтеграції. 6. Комплексний різновид інтеграції.	
Тема 3. Інноваційні технології інтерактивного, розвивального та проєктного навчання мистецтва в початковій школі.	Підготуйте есе на тему за власним вибором: 1. Інтерактивне навчання мистецтва як засіб формування ключових компетентностей учнів початкової школи. 2. Формування дизайнерського мислення молодших школярів під час виконання мистецьких проєктів. 3. Розвиток творчих здібностей учнів початкових класів на уроках «Мистецтва».	4
Тема 4. Технологія «діалогу культур» на уроках «Мистецтва» у початкових класах.	Підготуйте есе на тему за власним вибором: 1. Світоглядні засади технології «діалогу культур». 2. Актуальність технології «діалогу культур» — аксіологічної основи мистецької освіти. 3. Комунікативний підхід в педагогіці мистецтва як засіб пізнання видового різноманіття і художньо-образної мови. 4. Технологія фасилітації і вербалізації змісту мистецьких творів як діалог реціпієнта і автора. 5. Технології формування мистецтвознавчого критичного мислення.	2
Тема 5. Арт-терапевтичні технології мистецької освітньої галузі.	Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: 1. Функціональна музика та танцювально-рухова терапія. 2. Функціональний живопис, рисунок, ліплення колаж. 3. Технологія «Мандала». 4. Пісочна терапія. 5. Казкотерапія, лялькотерапія, маскотерапія, драматерапія.	2
Тема 6. Інформаційно-комунікаційні та медіа-технології в мистецькій освіті.	Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : 1. Проаналізуйте креативні технології сучасної позашкільної мистецької освіти. 2. STREAM технології – можливості креативної освіти художньо-мистецького розвитку особистості дитини. 3. Розробіть сценарій інтегрованого заходу «Подорож до всесвіту мистецтва». Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: 1. Використання фрагментів кіномистецтва. 2. Програми графічні редактори в мистецькій освіті. 3. Інтернет сервіси в мистецькій освіті. 4. Програмно-педагогічні засоби навчання «Мистецтва», «Образотворчого мистецтва». 5. Технології Google Microsofte в мистецькій освіті.	2
Разом за змістовим модулем 2		16
Всього		30

ІНДЗ

Підготувати та провести для здобувачів освіти 1-2 майстер-класи з нейрографіки «Фарби твоєї душі», з бісероплетіння «Створи намисто спокою», з лялько-терапії «Лялька - антистрес», з орігамі «Птахи щастя», драмотерапії «Лікуйся театром», з мандалотерапії «Мій таємний ресурс» та інші в межах тижня арт-терапії.

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, лабораторних занять, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем вищої освіти тощо. Максимальна кількість балів за кожною з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40 балів.

Таблиця 2

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час аудиторних (практичних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, тренінгів, досвід учителів початкових класів. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.
1,5	Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, вміє аналізувати, встановлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь в цілому логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.
1	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.

0,5	Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити меншу частину навчального матеріалу, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.
0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача освіти у формі обов'язкового складання екзамену.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 5 балів;
- проходження вебінарів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента – до 5 балів (1 бал за 1 участь);
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 3 бали, у фаховому журналі – 5 балів;
- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів (10 балів за наукову роботу, 10 балів за додатки до роботи (навчальні посібники, електронні та друковані матеріали)).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив/-ла протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

V. Підсумковий контроль

Перелік питань до екзамену

1. Мета, завдання та предмет курсу «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі».
2. Історія розвитку сучасної методики мистецтва. Від перших педагогічних інститутів у 19 столітті до сучасних освітніх програм спеціальності 013 Початкова освіта.
3. Роль принципів дидактики в освітньому процесі навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» у початковій школі.
4. Педагогічні умови навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» у початковій школі.
5. Методологічні засади навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» у початковій школі.
6. Поняття про методи навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» та їх класифікація.
7. Зміст методів навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» за джерелом передачі та характером сприйняття інформації.
8. Зміст методів навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» за характером керівництва розумовою діяльністю учнів.
9. Інтерактивні методи навчання інтегрованого курсу «Мистецтва».
10. Методи наукового дослідження в галузі педагогіки мистецтва.
11. Стратегії, технології та методи навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» в НУШ.
12. Слово вчителя у системі дидактичних засобів навчання інтегрованого курсу «Мистецтва».
13. Навчально-методичний комплект до уроків інтегрованого курсу «Мистецтва».
14. Демонстраційний матеріал до уроків образотворчого мистецтва.
15. ТЗН та сучасні технології навчання інтегрованого курсу «Мистецтва».
16. Оснащення кабінету інтегрованого курсу «Мистецтва» у школі.
17. Засоби навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» в НУШ.
18. Урок - основна форма організації освітнього процесу з інтегрованого курсу «Мистецтва»

- в 1-4 класах.
19. Типи уроків інтегрованого курсу «Мистецтва» у початкових класах.
 20. Дидактична структура уроку інтегрованого курсу «Мистецтва». Етапи уроку інтегрованого курсу «Мистецтва» та їх зміст.
 21. Зміст і дидактичні структури нетрадиційних уроків інтегрованого курсу «Мистецтва».
 22. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності на уроці інтегрованого курсу «Мистецтва» в НУШ.
 23. Контроль та оцінка навчальних досягнень учнів початкових класів інтегрованого курсу «Мистецтва». Формувальне оцінювання в НУШ.
 24. Мета та основні завдання естетичного виховання у позаурочній, позакласній роботі та позашкільних навчальних закладах.
 25. Принципи організації позаурочної, позакласної та позашкільної освіти з мистецтва.
 26. Позаурочна робота з мистецтва у початкових класах.
 27. Позакласна робота з мистецтва з учнями молодшого шкільного віку.
 28. Позашкільна освіта художньо-естетичного спрямування учнів початкової школи.
 29. Пріоритетні завдання сучасної мистецької освіти в контексті інноваційних змін.
 30. Компетентнісний підхід до навчання мистецької освітньої галузі в Концепції Нової української школи як системна інновація.
 31. Нова українська школа – школа компетентностей XXI століття. Компоненти Концепції Нової української школи.
 32. Мета, завдання і принципи мистецької освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.
 33. Роль і завдання мистецької освіти у формуванні загальнокультурної компетентності учнів початкової школи.
 34. Інноваційні технології мистецької освіти в освітньому середовищі Нової української школи.
 35. Дидактична технологія інтегрованого навчання мистецтва як інноваційна педагогічна технологія.
 36. Інтегрування в сучасній мистецькій освіті як інноваційна педагогічна технологія. Авторська технологія Людмили Масол.
 37. Зміст і структура програми «Мистецтво». Цілісність програми в межах початкової школи.
 38. Функції загальної мистецької освіти.
 39. Принципи загальної мистецької освіти.
 40. Ціннісні орієнтації та творчий потенціал особистості.
 41. Особистісно-ціннісне ставлення до мистецтва.
 42. Технологія проєктивного моделювання уроків.
 43. Типи, жанри і структура уроків.
 44. Художньо-педагогічна драматургія.
 45. Єдність видів діяльності учнів на уроках мистецтва. Взаємоузгодження домінантних змістових ліній.
 46. Інтегрування синтетичних мистецтв домінантні.
 47. Дидактичний інструментарій упровадження інтегративних художньо-педагогічних технологій на методах і прийомах порівняння та аналогії.
 48. Духовно-світоглядний різновид інтеграції.
 49. Естетико-мистецтвознавчий різновид інтеграції.
 50. Комплексний різновид інтеграції.
 51. Інноваційні технології інтерактивного навчання мистецтва в початковій школі.
 52. Розвивальні художньо-педагогічні технології.
 53. Проблемно-евристичні художньо-педагогічні технології.
 54. Інтерактивні художньо-педагогічні технології.
 55. Опис технології інтерактивного навчання «Карусель».

56. Опис технології інтерактивного навчання «Акваріум».
57. Опис технології інтерактивного навчання «Джигсоу».
58. Проектні технології.
59. Технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера.
60. Технологія «діалогу культур» на уроках «Мистецтва» у початкових класах.
61. Світоглядні засади технології «діалогу культур».
62. Авторська технологія Бахтіна-Біблера.
63. Опанування мистецтва за епохами – головний принцип «діалогу культур».
64. Технологія фасилітації і вербалізації змісту мистецьких творів як діалог реціпієнта і автора.
65. Технології формування мистецтвознавчого критичного мислення.
66. Арт-терапевтичні технології мистецької освітньої галузі.
67. Арт-терапевтичні технології – сучасні інструменти педагогічного впливу.
68. Функціональна музика та танцювально-рухова терапія.
69. Функціональний живопис, рисунок, ліплення колаж.
70. Технологія «Мандала».
71. Пісочна терапія.
72. Казкотерапія, лялькотерапія, маскотерапія, драматерапія
73. Інноваційні медіа-технології в мистецькій освіті.
74. «Медіакультура», «медіаосвіта», «медіатехнології».
75. Інформаційні технології педагогіки мистецтва.
76. Використання фрагментів кіномистецтва.
77. Програми графічні редактори в мистецькій освіті.
78. Інтернет сервіси в мистецькій освіті.
79. Програмно-педагогічні засоби навчання «Мистецтва», «Образотворчого мистецтва».
80. Технології Google Microsofte в мистецькій освіті.
81. Арт-терапевтичні та сугестивні технології у творчій діяльності.
82. Інноваційні технології гурткової, студійної творчої діяльності.
83. Інноваційні технології виставкової, концертної творчої діяльності.
84. Технології музейної педагогіки творчого розвитку.
85. Технології галерейної педагогіки творчого розвитку.
86. Інноваційні мистецькі школи та дитячі академії мистецтв.
87. Педагогічне новаторство у системі освіти. Технологія портфоліо.
88. Педагогічна творчість як основа створення освітніх інновацій.
89. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність.
90. Основні напрями інноваційних процесів у системі освіти України.
91. Сутність інноваційної педагогічної діяльності.
92. Готовність педагога до інноваційної діяльності.
93. Вивчення передового педагогічного досвіду як шлях до самовдосконалення
94. Інноваційна компетентність сучасного педагога.
95. Педагогічна технологія «Будинок вільної дитини» М. Монтесорі.
96. Педагогічна спадщина М. Монтесорі та її значення для сучасної освіти.
97. Антропософські школи Р. Штейнера.
98. Особливості змісту вальдорфської педагогіки.
99. Особливості змісту педагогічної технології «Школа успіху і радості» С.Френе.
100. Особливості змісту педагогічної технології «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі.
101. «Школа діалогу культур» В. Біблера. Особливості змісту педагогічної технології.
102. Досвід педагога як важливий чинник проектування авторської технології.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Арнхейм Р. Мистецтво та візуальне сприйняття. URL: https://royallib.com/book/arnheim_rudolf/iskusstvo_i_vizualnoe_vospriyatie.html
2. Бех І. Д. Виховання особистості: підруч. К., 2008. 848 с. URL: <http://surl.li/htmghx>
3. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав. 2015. 218 с. URL: <https://eltutor.at.ua/Podskazki/Dychkivska.pdf>
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. Харків, 2009. 176 с. URL: https://educator.at.ua/enciklopedija_pedagogichnikh_tekhnologij.pdf
6. Зайчук В. О., Нісімчук А. С., Білан А. Д. Сучасні педагогічні технології : дидактично-інноваційний аспект. Т. 2. Луцьк, 2009. 312 с.
7. Кадемія М., Шахіна І. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Планер», 2011. 220 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_741_96203634.pdf
8. Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
9. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі. Перероблене і доповнене видання. Львів: Новий світ – 2000. 2020. 300 с.
10. Красовська О. О. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до впровадження інноваційних технологій навчання мистецької освітньої галузі Нової української школи. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 213-249.
11. Красовська О. О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій: монографія. Рівне: Видав. О. Зень. 2017. 480 с.
12. Красовська О. О. Технології викладання освітньої галузі «Мистецтво». Перероблене і доповнене видання. Львів: Новий світ – 2000. 2020. 154 с.
13. Красовська, О. О. Художньо-педагогічні знання у змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія. /За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2014. с. 294-317.
14. Красовська О. О., Міськова Н. М., Сойко І. М., Хом'як О. А. Формування діяльнісно-технологічної готовності майбутнього вчителя до навчання освітніх галузей Державного

- стандарту початкової школи. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 7(12). С. 195–209.
15. Красовська О.О., Хом'як О.А., Веремчук А.П. Діагностика ціннісно-естетичного компонента професійної готовності майбутніх учителів початкової школи до навчання інтегрованих курсів «Я досліджую світ» і «Мистецтво» в умовах Нової української школи. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2021. Вип. 3. С.83–91.
 16. Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. Технологія і техніка шкільного уроку : навчальний посібник. Київ: Знання, 2010. 335 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/4256/1/kyzm.pdf>
 17. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво. Підручник для 1 класу. Харків. Генеза, 2018. 136 с.
 18. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво. Підручник для 2 класу. Харків. Генеза, 2019. 136 с.
 19. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво. Підручник для 3 класу. Харків. Генеза, 2020. 136 с.
 20. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво. Підручник для 4 класу. Харків. Генеза, 2021. 136 с.
 21. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі. Харків, 2019. 256 с. URL: https://www.geneza.ua/sites/default/files/product-images/Metodyky/Masol_Mystetstvo_Metodyka.pdf
 22. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ. Навч.-методичний посібник. / О. В. Волошенко, О.В. Чорний Київ: Академія української преси, Центр Вільної Преси, 2020. 54. с.
 23. Мистецтво : особливості викладання в початковій школі : навчально-методичний посібник / автор-уклад. В. П. Мартинова. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 111 с.
 24. Мистецтво у Новій українській школі. 2 клас (за новим Державним стандартом). Книжка для вчителя. / Н.А. Лемешева, І.В.Субота Черкаси: КНЗ “ЧОПООП ЧОР” 70 с.
 25. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л. М. Київ: Генеза, 2019. 208 с.: іл. URL: <http://surl.li/htlpz>
 26. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л.М. Київ: Генеза, 2020. 160 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/186.pdf>
 27. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
 28. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja: navch.-metod. posib. / za zag. red. N. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
 29. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / за ред. О. Пехоти. Київ: А.С.К., 2002. 256 с. URL: <https://ru.djvu.online/file/FlkGIa6FuN8Z>
 30. Пагута Т. І. Теоретичні засади виховання підростаючого покоління на ідеях миру. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Серія 5. Випуск 69. 2019. С. 157-161.
 31. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. Київ: Освіта України, 2008. 274 с. URL: <https://lib.kherson.ua/publ.pedagogika-mistetstva-978-966-8847-79-0>
 32. Пальчевський С. Сугестопедагогіка. Рівне, 2002. 394 с.
 33. Педагогічні технології в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 6.010102 "Початкова освіта". Чернігів : ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2012. 64 с. URL: <http://surl.li/htmim>
 34. Підласий П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. Київ, 2006. 616 с. URL:

- C:\Users\user\Downloads\Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології.rar\
35. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / за ред. О. Пометун. Київ. 2004. 192 с. URL: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbmVubWtwcmlyb2RuaWNpaGRpc2NpcGxpbnxneDozOTJhYzkyMGNiZjU2ODU>
 36. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1143732-18>
 37. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2005. 360 с. <https://bohdan-books.com/upload/iblock/560/560fc615be7f2c4f530c49a60f4b5fc4.pdf> URL:
 38. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. Київ. 2013. 324 с. URL: <https://docplayer.net/66861500-0-ya-savchenko-didaktika-pochatkovoyi-shkoli-rekomendovano-ministerstvom-osviti-i-nauki-ukrayini-kiyiv-geneza-2002.html>
 39. Селевко Г. Сучасні освітні технології: навч. посібн. URL: <https://studfiles.net/preview/5765122/>
 40. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом О.Я. Савченко. Цикл І (1-2 класи). URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
 41. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І (1-2 класи). URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
 42. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом О.Я. Савченко. Цикл ІІ (3-4 класи). URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
 43. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл ІІ (3-4 класи). URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
 44. Школа і музей : працюємо разом : навч.-метод. посіб. із музейн. педагогіки / Гурін О. та ін.; за ред. О. Караманова, А. Цибка. Львів : Літопис, 2009. 243 с.
 45. Черешнюк І. Використання медіатехнологій в початковій школі: метод. рекомендації. 2016. 134 с. URL: <http://www.osvita-verh.dp.ua/files/2016/Media.pdf>

Додаткова література

1. Бондар В. І. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі Марії Монтессорі : навчальний посібник. Полтава, 2009. 251 с. URL: <https://docplayer.net/78362908-Psihologo-pedagogichni-osnovi-rozvitku-ditey-v-sistemi-m-montessori.html>
2. Бондарюк Л. С. Навчаємо мистецтва у дистанційному форматі. Мистецтво та освіта. [Том 2. № 101. 2021.](#) С. 16-22. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/49>
3. Бут Т., Ейнскоу М. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл : посібник / пер. з англ. Київ: Пляеди, 2015. 190 с. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/264>
4. Гайдамака О. В. Пріоритети початкової загальної мистецької освіти. Мистецтво та освіта. №1 (87). 2018. С. 12-16. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/8>
5. Гайдамака О. В. [Теоретико-методичні орієнтири навчання мистецтва учнів закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу.](#) Мистецтво та освіта. №3 (97). 2020. С. 22-26. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/46>
6. Даніель С. Мистецтво бачити. Про творчі здібності сприйняття, про мову ліній і фарб та виховання глядача. URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/ehstetika/daniel_s_m_iskusstvo_videt_2013/34-1-0-4638
7. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи: науково-методичний посібник. / Ларіонова Н. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 96 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/195.pdf>

8. Інтегрований розвиток наскрізних умінь молодших школярів /Крамар Н.П., Голоцукова Л.М.: Маріуполь: Комунальний заклад «Маріупольська загальноосвітня школа I – III ступенів № 64, 2019. 80 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/147.pdf>
9. Іскра Л. В. Формування миротворчих поглядів учнів загальноосвітньої школи. Методичні рекомендації. Рівне: РДГУ, 2014. 103 с.
10. Іскра Л.В. Практична реалізація ідей виховання в душі миру у навчально-виховному процесі Молодий вчений. 2014. № 12 (15). С.297-300. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/12/69.pdf>
11. Кізілова Г. О., Шулько О. А. Використання підручника з мистецтва на уроці: рекомендації вчителю. Мистецтво та освіта. №2 (92). 2019. С. 21-25. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/9>
12. Комаровська О. А. Мистецькі досягнення учнів : що і як оцінюємо ? Мистецтво та освіта. №4 (90). 2018. С. 21-25. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/3>
13. Кузьменко Г. В. [Освітньо-творчий проєкт «Разом до прекрасного»: опануємо образотворче мистецтво](#). Мистецтво та освіта. [Том 2. № 101. 2021](#). С. 22-26. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/49>
14. Кучерук А. В., Махмутова А. Є. [Моніторинг стану організації освітньої діяльності галузі «Мистецтво»](#). №2. (96). 2020. С. 18-24. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/13>
15. Красовська О. О. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до впровадження креативних технологій, нестандартних художніх технік на заняттях зображувальної та декоративної діяльності. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання : монографія / авт. кол. : В. Є. Борова, Л. В. Ілюк, О. Ф. Кирилович та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне : О. Зень, 2021. 520 с. С. 270 - 306.
16. Марчук Ж. С. Методи навчання мистецтва молодших школярів у НУШ. Мистецтво та освіта. №2 (92). 2019. С. 14-20. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/9>
17. Масол Л., Миропольська Н., Рагозіна В., Руденко І., Хлебникова Л. Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи в системі інтегративної мистецької освіти : метод. посіб. для вчителя / за наук. ред. Л. Масол. Київ : Пед. думка, 2010. 232 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=fullwebr&S21ALL=%28%3C.%3EA%3D%D0%A0%D1%83%D0%B4%D0%B5
18. Масол Л. М. [Інтеграція ? Інтеграція. Інтеграція. Інтеграція ! \(Поліцентрична інтеграція змісту загальної мистецької освіти\)](#). Мистецтво та освіта. №1 (95). 2020. С. 18-24. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/12>
19. Масол Л. М. [Інтегративні технології формування предметних компетентностей учнів початкових класів у процесі навчання інтегрованого курсу «Мистецтво»](#). Мистецтво та освіта. №6 (96). 2020. С. 4-10. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/13>
20. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В, Ганик О. В., Голощанова В. В, Дегтярьова Г.А, Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю. / За редакцією Волошенюк О. В. Київ : ЦВП, АУП, 2018 234 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/7.pdf>
21. Миропольська Н. Є. [Емоційне підсилення мистецтвом: технологічні прийоми](#). Мистецтво та освіта. [Том 3 № 101. 2021](#). С. 22-26.
22. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навчально-методичний посібник / Цимбалару А.Д. К: Видавничий дім “Освіта”, 2020. 160 с. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/176%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/176%20(1).pdf)
23. Нова українська школа: розвиток критичного мислення в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник / Пометун О.І. К: Видавничий дім “Освіта”, 2020. 192 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/178.pdf>

24. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник / Котик Т.М. Тернопіль: Астон, 2020 192 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/179.pdf>
25. Папіш Л. В. Діалог на уроках мистецтва. Мистецтво та освіта. №2. (96). 2020. С. 14-18. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/13>
26. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред.. В.Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка. 2008. 472 с.
27. Шевнюк О. Л. [Структура дидактичних форм навчання студентів образотворчого мистецтва у закладах вищої освіти](http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/49). Мистецтво та освіта. [Том 2. № 101. 2021](http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/49). С. 12-16. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/49>
28. Ширко А. А. [Формування професіоналізму вчителя мистецтва як учасника освітньої взаємодії в умовах НУШ](http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/48). Мистецтво та освіта. [Том 2. № 101. 2021](http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/48). С. 24-28. URL: <http://artedu.com.ua/index.php/adm/issue/view/48>

Інтернет-ресурси

1. Всеосвіта. Спільнота активних освітян : веб-сайт. URL : <https://vseosvita.ua>
2. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
3. Кірик М., Данилова Л. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 136 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-organzatsya-dyalnost-uchnv-pochatkovikh-klasv-zakladv-zagalno-seredno-osvti-avt-krik-m-yu-danilova-l/>
4. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти у закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2019/2020 навчальному році : Лист ДНУ ІМЗО від 22.08.2019 р. № 22.1/10-2876). URL : <https://imzo.gov.ua/2019/08/23/lyst-imzo-vid-22-08-2019-22-1-10-2876-metodychni-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-stem-osvity-u-zakladakh-zahal-noi-serednoi-ta-pozashkil-noi-osvity-u-2019-2020-navchal-nomu-rotsi/>
5. На урок. Освітній проєкт : веб-сайт. URL : <https://naurok.com.ua>
6. Нова українська школа : веб-сайт. URL : <https://nus.org.ua>
7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / за заг. ред Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
8. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-kritichnogo-mislennya-v-uchnv-pochatkovo-shkoli/>
9. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 13.07.2021 р. № 813. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodychnih-rekomendacij-shodo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
10. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
11. Про затвердження типових освітніх програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 08.10.2019 р. № 1272. URL :

- <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
12. Про затвердження типових освітніх програм для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 08.10.2019 р. № 1273. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-3-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-1273>
 13. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи : Наказ МОН України від 07.02.2020 р. № 143. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>
 14. Фідкевич О., Бакуліна Н. Теорія і практика формувального оцінювання у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 64 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-teorya--praktika-formuvalnogo-otsnyuvannya-u-1-2-klasakh-zakladv-zagalno-seredno-osviti-avt-fdkevich-o-l-bakulna-n-v_1/
 15. Фідкевич О. Л., Богданець-Білокаленко Н. І. Теорія і практика формувального оцінювання у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. для пед. працівників. Київ : Генеза, 2020. 96 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/20201005/>
 16. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-osvtny-prostr-uchnya-rochatkovo-shkoli/>
 17. EdEra — студія онлайн-освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>
 18. LearningApps.org : веб-сайт. URL : learningapps.org